

Woke: zegen of vloek?

Posted on 02/05/2022

De afgelopen maanden heb ik mij verdiept in het fenomeen “woke”. Ik ging er met een onbevagen blik in en sprak verschillende mensen uit de woke cultuur. Wat zijn hun drijfveren? Welk doel streven ze na? Wat spreekt hen aan in de bewustwording? Vragen om mijzelf een beeld te kunnen vormen van het “woke denken”. Je komt de term overal tegen: als ideaalbeeld, maar ook als doemscenario. Wat is waar? Is woke een zegen of een vloek?

Wat in vrijwel alle gesprekken terugkwam waren termen als: opkomen voor minderheden, bewust zijn van sociale verschillen in de samenleving, strijden tegen racisme, gelijkheid voor iedereen. Allemaal punten waar ik mij in kan vinden. Streven naar een ideale samenleving waarin iedereen zichzelf kan en mag zijn en niemand wordt achtergesteld. Wie kan daar iets op tegen hebben? Tot zover de zegen ...

Ik merkte echter ook iets anders. En dat heeft met name te maken met hoe dit streven wordt bewerkstelligd. Wat ik merkte was dat er veel werd gesproken óver anderen, hoe zij moeten veranderen in hun denken, maar vrijwel niet mét die anderen. Een enkeling daargelaten uiteraard. Hoe goed de idealen ook zijn, de manier waarop wordt getracht ze te bereiken roept bij mij wel vraagtekens op. Sommige gesprekspartners waren zo overtuigd van hun eigen gelijk dat er geen enkele plaats meer was voor discussie, laat staan een andere mening. Dat beangstigt me toch wel want dit heeft totalitaire trekjes. Wat blijft er van het opkomen voor minderheden en die gelijkheid voor iedereen over, als er geen ruimte is voor dissidenten? Een samenleving waarin iedereen zichzelf mag zijn, houdt ook in dat er meerdere meningen naast elkaar mogen bestaan. Dat er mensen zijn die anders denken. Die tegen de stroom ingaan. Die onderzoeken, verzamelen, luisteren en zich dan een mening vormen. En wat gebeurt er als die mening niet woke is? Worden ze dan keihard genegeerd, of gecanceld zoals dat tegenwoordig zo mooi heet?

Ik strijd zelf al ruim tien jaar voor meer acceptatie van mensen met een psychische kwetsbaarheid. Dat doe ik door middel van lezingen, gastlessen, blogs, mijn boeken ... elke gelegenheid grijp ik aan. Ik vertel mijn levensverhaal en waar ik tegenaan ben gelopen wat vooroordelen betreft. Ik houd de mensen een spiegel voor in de hoop dat ze er iets van opsteken. En als dat niet lukt? Sluit ik die mensen dan uit? Negeer ik ze? Zeg ik dat ze fout bezig zijn? Nee, niets van dat alles. Hoe vervelend ik het ook vind dat ik mijn doel niet bereik, ik blijf in gesprek en behandel iedereen als gelijke. We leven in een vrije samenleving waar meningen naast elkaar mogen bestaan, ook al vinden we ze fout, ouderwets, achterhaald, extreem, te progressief, noem het maar op. Dat is volgens mij zoals het moet ... of ben ik in dit geval zelf weer te stellig met mijn mening?